

або першого рівня, видану у встановленому законом порядку, і є військовими кореспондентами.

### **Список використаних джерел**

1. Безпека журналістів. Збірник документів Ради Європи. 2016. 49 с.
2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 р. № 995\_199. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_199#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text) (дата звернення: 09.03.2021).
3. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. № 995\_153. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_153#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text) (дата звернення: 09.03.2021).
4. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-вр#Text> (дата звернення: 09.03.2021).
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 09.03.2021).

***Підгородецька Ю.***

*студентка юридичного факультету*

*Західноукраїнського національного університету*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент*

*кафедри цивільного права і процесу ЗУНУ*

*Труфанова Ю.В.*

### **ПРАВО ЗЕМЕЛЬНОГО СЕРВІТУТУ**

Питання права земельного сервітуту є досить актуальним в теперішній час та набуває все більшого значення у суспільстві. Причиною цього є те, що економічний розвиток України має за основу землю, тому саме земельне право має бути високо розвинуте в нашій державі. Отож, з'являється необхідність у поглибленому теоретичному дослідженні також і права земельного сервітуту.

Дослідженню явища права земельного сервітуту приділяли свою увагу такі науковці як: Ю. Жаріков, О. Кирієнко, Н. Бондарчук, В. Скрипник, А. Бабаєв, М. Гончаренко, Н. Шуляк, Е. Суханова, А. Копилова.

Виклад основного матеріалу доцільно розпочати із з'ясування сутності поняття права земельного сервітуту, адже у правовій науці існує багато визначень цього поняття. Згідно чинного законодавства дане поняття подається у ч. 1 ст. 98 Земельного кодексу України: право земельного сервітуту зазначається як право власника або землекористувача земельної ділянки чи іншої заінтересованої особи на

можливість обмеженого платного або безоплатного використання чужою земельною ділянкою або ділянками [2].

Ю. Жаріков зазначає, що земельний сервітут - це право обмеженого користування сусідніми земельними ділянками або ділянкою, яке можливо встановити угодою власників земельних ділянок або ж рішенням суду [1, с. 116].

На думку В. Гуревського земельним сервітутом можна вважати сервітут, який можливо встановити на потребу власника або користувача земельної ділянки задля її обслуговування методом використання корисних особливостей сусідньої ділянки за згодою власників даних ділянок [1, с. 116].

О. Кирієнко вважає, що право земельного - це право, об'єктом якого є визначена обслуговуюча земельна ділянка, а суб'єктом – власник визначеної панівної ділянки, інакше кажучи право земельного сервітуту не є особистим правом. Науковець говорить, що право земельного сервітуту – це суб'єктивне право лише особи, яка є користувачем чи власником панівної ділянки, а у випадку становлення земельного сервітуту мають ураховуватися як інтереси власника пануючої земельної ділянки, так і власника обслуговуючої ділянки [1, с. 117].

Запровадження земельних сервітутів у законодавстві незалежної України розпочалося з прийняття Земельного кодексу 25 жовтня 2001 р., де в главі 16 описане право земельного сервітуту [1, с. 116]. У сучасному українському законодавстві право земельного сервітуту врегульовується в основному Цивільним та Земельним кодексом. Тож, Цивільний кодекс зазначає, що право земельного сервітуту належить до речових прав на чуже майно. [3, с. 87].

Відповідно до ч. 1 ст. 401 Цивільного кодексу України - сервітут може бути встановлений щодо земельної ділянки, інших природних ресурсів або іншого нерухомого майна для задоволення потреб інших осіб, які не можуть бути задоволені іншим способом. За ч. 2 цієї ж статті - сервітут може належати як і власникові сусідньої земельної ділянки, так і іншій точно визначеній особі (особистий сервітут) [5].

Звертаючись до Земельного кодексу України, зокрема, до ч.1 ст. 98, можна побачити, що земельні сервітути можуть бути постійними і строковими. Строк дії земельного сервітуту, який встановлюється договором, залежить від цілі використання обслуговуючої ділянки власником панівної ділянки [2].

П. Кулинич вважає, що постійними сервітутами є земельні сервітути, за яких одна ділянка завжди обслуговує іншу, піднімаючи її спроможність задовольняти деякі потреби власника ділянки. Прикладом тимчасового земельного сервітуту може слугувати сервітут, у межах якого відбувається розміщення на сусідній (обслуговуючій) ділянці власником панівної ділянки будівельних риштувань і складання будівельних матеріалів з ціллю ремонту будинків і споруд [1, с.117].

Також необхідно згадати, що за ст. 99 Земельного кодексу України власники або землекористувачі земельних ділянок чи інші заінтересовані особи можуть вимагати встановлення таких земельних сервітутів наприклад як право проходу та проїзду на велосипеді; право на розміщення тимчасових споруд (малих архітектурних форм); право прокладати на свою земельну ділянку водопровід із чужої природної водойми або через чужу земельну ділянку; право встановлення будівельних риштувань та складування будівельних матеріалів з метою ремонту будівель та споруд; тощо [2].

Одним з важливих елементів дослідження права земельного сервітуту є аналіз судової практики. Як приклад можна розглянути судові рішення від 27 січня 2020 року. Справа розглядалась за позовом про встановлення земельного сервітуту, а саме: право встановлення будівельних риштувань та складування будівельних матеріалів з метою ремонту будівлі.

В даній справі позивач звернувся до суду з позовом до відповідача про встановлення земельного сервітуту. Посилаючись на те, що є власником земельної ділянки на підставі державного акту на право власності на земельну ділянку. Землекористувачем суміжної земельної ділянки є відповідач. Декілька років тому вона провела ремонт будинку. Проте стіна з боку сусіда залишилася не утепленою та непоштукатуреною. В добровільному порядку сусід відмовляється надати доступ до його земельної ділянки для проведення робіт. Позивач замовила проведення робіт для встановлення в натурі меж земельної ділянки та встановлено, що межа знаходиться на відстані 52 см від стіни її будинку. Проте їй ще необхідно 50 см з частини земельної ділянки відповідача з бокового фасаду житлового будинку для проведення ремонту. В зв'язку з вищевикладеним просить встановити земельний сервітут на право влаштування будівельних риштувань для проведення утеплення бокової стіни будинку розміром 50 см вздовж стіни будинку (18,41 м) на період з 01 лютого 2020 року по 31 березня 2020 року.

Керуючись ст.ст. 12, 13, 81, 95, 141, 258, 259, 264, 265, 352, 354, 355 ЦПК України, ст. ст. 98, 99, 100 Земельного кодексу України, суд ухвалив: позов про встановлення земельного сервітуту задовольнити частково. Встановити земельний сервітут на право влаштування будівельних риштувань для проведення утеплення бокової стіни будинку розміром 50 см вздовж стіни будинку (18,41 м) на період з 01 лютого 2020 року по 31 березня 2020 року. В решті вимог відмовити [4].

Отже, питання права земельного сервітуту тягнеться від достатньо давнього часу і по сьогоднішній день, з кожним днем стаючи актуальнішим. Прослідковуючи тенденцію щодо української землі, так як право повинне розвиватися і еволюціонувати разом з суспільними відносинами, на мою думку ми не зможемо в якийсь момент твердо сказати, що те чи інше питання досягнуло апогею в своєму правому регулюванні, тому розглядаючи це питання я дійшла висновку, хоча

право земельного сервітуту так чи інакше врегульовано воно потребує своєї еволюції і покращення з кожним днем як і інші питання.

### **Список використаних джерел**

1. Бондарчук Н. В. Поняття й особливості земельного сервітуту за законодавством України [Електронний ресурс] Н. В. Бондарчук Порівняльно-аналітичне право : електронне наукове фахове видання. 2017. № 1. с. 116-118. Режим доступу: [http://www.pap.in.ua/1\\_2017/35.pdf](http://www.pap.in.ua/1_2017/35.pdf)
2. Земельний кодекс України: чинне законодавство із змінами та доповненнями станом на 17 березня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
3. Предчук Т. В. Право користування чужим майном (сервітут) у цивільному праві України. Т. В. Предчук Науковий вісник публічного та приватного права. 2016. № 6. с. 86-89.
4. Рішення у справі № 306/2154/19 (провадження № 2/306/94/20) Свалявського районного суду Закарпатської області від 27 січня 2020 року. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87226103>
5. Цивільний кодекс України: чинне законодавство із змінами та доповненнями станом на 28 квітня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

*Підлиська М.  
студентка ОС «Магістр»  
факультету фінансів та обліку  
Західноукраїнського національного університету  
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри  
фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ  
Шашкевич О.Л.*

## **ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В КОНТЕКСТІ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

Питанням бюджетної децентралізації місцевих бюджетів, планування та виконання їх дохідної частини на сьогоднішній день присвячено багато наукових досліджень. Однак поширення COVID-19 стало форс-мажорною обставиною та критичним деструктивним фактором для багатьох сфер діяльності та економіки країни в цілому. Водночас, поширення коронавірусної хвороби і запровадження у зв'язку з цим ряду обмежувальних заходів та режимів карантину стало основним фіскальним ризиком невиконання планових показників надходжень до місцевих бюджетів у 2020 році.

Загальне зниження ділової активності суб'єктів бізнесу, зростання рівня безробіття та перехід на часткову зайнятість, обмеження туристичної активності зумовили значне скорочення очікуваних